

Universiteit
Leiden
The Netherlands

**(Extra)Ordinary letters: A view from below on seventeenth-century Dutch
Nobels, J.M.P.**

Citation

Nobels, J. M. P. (2013, May 21). *(Extra)Ordinary letters: A view from below on seventeenth-century Dutch*. LOT, Utrecht. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20900>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20900>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20900> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Nobels, Judith Maria Petrus

Title: (Extra)Ordinary letters. A view from below on seventeenth-century Dutch

Issue Date: 2013-05-21

References

- AUER, A. (2008) “The letter ~~wihch~~ that I wrote. Self-corrections in LModE letters.” In: M. Dossena & I. Tieken-Boon van Ostade (eds.) *Studies in Late Modern English Correspondence: Methodology and Data*, pp. 213-234.
- AUER, A. & I. TIEKEN-BOON VAN OSTADE (2007) “Robert Lowth and the use of the inflectional subjunctive in eighteenth-century English.” In: U. Smit, S. Dollinger, J. Huettner, G. Kaltenboeck & U. Lutzky (eds.) *Tracing English through time: explorations in language variation*, pp. 1-16.
- AALBERSE, S. (2004) “Waer bestu bleven? De verdwijning van het pronomen ‘du’ in een taalvergelijkend perspectief.” In: *Nederlandse Taalkunde* 9 (3), pp. 231-252.
- ANS: HAESERYN, W. ET AL. (1997) *Algemene Nederlandse Spraakkunst*. Groningen/Deurne: Martinus Nijhoff/Wolters Plantyn.
e-ANS: <<http://ans.ruhosting.nl/e-ans/>> [08/11/2012]
- ASH, S. (2004) “Social class.” In: Chambers, J., P. Trudgill & N. Schilling-Estes (eds.) *The handbook of language variation and change*. Malden Ma: Blackwell.
- AYRES-BENNETT, W. (2004) *Sociolinguistic variation in seventeenth-century France. Methodology and case studies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- BAKEMA, P. (1997) “Het onvoltooid verleden verkleinwoord.” In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 113 (3), pp. 201-221.
- BARBIERS, S. & H. BENNIS (2004) “Reflexieven in dialecten van het Nederlands: chaos of structuur?” In: Caluwe, J. de, G. de Schutter & M. Devos (eds.) *Taaldeman, man van de taal, schatbewaarder van de taal*, pp. 43-58.
- BEHAGHEL, O. (1909) “Beziehungen zwischen Umfang und Reihenfolge von Satzgliedern.” In: *Indogermanische Forschungen* 25, pp. 110-142.
- BENNIS, H. (2005) “Een Duitse expansie.” In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 121 (3), pp. 201-210.

- BENTIVOGLIO, P. (2002) "Spanish forms of address in the sixteenth century." In: I. Taavitsainen & A.H. Jucker (eds.) *Diachronic perspectives on address term systems*, pp. 177-191.
- BERG, B. VAN DEN (1971) *Inleiding tot de Middelnederlandse Syntaxis*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- BERGEN, G. VAN (2011) *Who's first and what's next. Animacy and word order variation in Dutch language production*. Unpublished dissertation. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen.
<<http://gvanbergen.ruhosting.nl/whosfirstandwhatsnext.pdf>> [08/11/2012]
- BERNS, J. & S. STEUSEL (2004) *Taal in stad en land: Noord-Hollands*. Den Haag: Sdu-uitgevers.
- BERTELOOT, A. (2003) "Van *du* naar *ghi*: waarom het pronomen *du* uit het Nederlands verdween." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 119 (3), pp. 204-217.
- BESCH, W. (1979) "Schriftsprache und Landschaftssprachen im Deutschen. Zur Geschichte ihres Verhältnisses vom 16.-19. Jahrhundert." In: *Rheinische Vierteljahrsblätter* 43, pp. 323-343.
- BETSCH, M. (2002) "The system of Czech bound address forms until 1700." In: I. Taavitsainen & A.H. Jucker (eds.) *Diachronic perspectives on address term systems*, pp. 125-146.
- BIELEFELD, H. & A. LUNDT (1977) "Zur Untersuchung von 'Arbeitersprache'." In: H. Bielefeld, E. Hess-Lüttich & A. Lundt (eds.) *Soziolinguistik und Empirie. Beiträge zu Problemen der Corpusgewinnung und -auswertung*, pp. 398-422.
- BISHOP, K. & J. MICHNOWICZ (2010) "Forms of address in Chilean Spanish." In: *Hispania* 93 (3), pp. 413-429.
- BLAAK, J. (2004) *Geletterde levens. Dagelijks lezen en schrijven in de vroegmoderne tijd in Nederland 1642-1770*. Hilversum: Verloren.
- BOOIJ, G. (1995) *The phonology of Dutch*. Oxford: Clarendon Press.

- BOUTKAN, D. & M. KOSSMAN (1998) "Over sjwa-apocope in het Nederlands." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 114 (2), pp. 164-171.
- BOYCE, J. & R. HOWELL (1996) "Rewriting the history of Dutch: Methodological notes on the use of social history to explain linguistic change." In: W. Shetter (ed.) *Publications of the American Association for Netherlandic Studies* 9, pp. 25-38.
- BOYCE-HENDRIKS, J. (1998) *Immigration and linguistic change. A socio-cultural linguistic study on the effect of German and Southern Dutch immigration on the development of the Northern Dutch vernacular in 16th/17th-century Holland*. Unpublished dissertation. Madison: University of Wisconsin.
- BOYCE-HENDRIKS, J. & R. HOWELL (2000) "On the use and abuse of social history in the history of the Dutch Language." In: T. Shannon & J. Snapper (eds.) *Publications of the American Association for Netherlandic Studies* 12, pp. 253-277.
- BRANCA-ROSOFF, S. & N. SCHNEIDER (1994) *L'Écriture des citoyens: une analyse linguistique de l'Écriture des peu-lettrés pendant la période révolutionnaire*. Paris: Klincksieck.
- BRAUNIUS, S. (1980) "Het leven van de zeventiende-eeuwse zeeman: valse romantiek of werkelijkheid?" In: *Tijdschrift voor Zeegeschiedenis* 40/41, pp. 11-22.
- BREE, C. VAN (1987) *Historische grammatica van het Nederlands*. Dordrecht: Foris Publications.
- BREE, C. VAN (2004) *Taal in stad en land, Zuid-Hollands. Hollands tussen IJ en Haringvliet*. Den Haag: Sdu Uitgevers.
- BREE, C. VAN (2012) "Hun als subject in een grammaticaal en dialectologisch kader" In: *Nederlandse taalkunde* 17 (2), pp. 229-249.
- BRINK, A. (2011) *Robust and applicable handwriting biometrics*. Dissertation. Groningen: University of Groningen.
- BROWN, P. & S. LEVINSON (1987) *Politeness: some universals in language usage*. Cambridge: Cambridge University Press.

- BROWN, R. & A. GILMAN (1972) "The pronouns of power and solidarity." In: R. Giglioli (ed.) *Language and social context*, pp. 252-282.
- BRUIJN, J. (1998) *Varend verleden. De Nederlandse oorlogsvloot in de zeventiende en achttiende eeuw*. Amsterdam: Balans.
- BRUIJN, J. (2008) *Schippers van de VOC in de achttiende eeuw aan de wal en op zee*. Amsterdam: De Bataafsche leeuw.
- BRUIJN, J. & E. VAN EIJCK VAN HESLINGA (1985) "Aan 'Wijffje lief'. Brieven van zeekapitein Eland du Bois aan zijn vrouw." In: *Nederlandse Historische Bronnen*. 5, pp. 111-144.
- BULACU, M. (2007) *Statistical pattern recognition for automatic writer identification and verification*. Unpublished dissertation. Groningen: Artificial Intelligence Institute, Universiteit Groningen.
- BULACU, M. & L. SCHOMAKER (2007a) "Text-independent writer identification and verification using textural and allographic features." In: *IEEE Trans on Pattern Analysis and Machine Intelligence (PAMI)* 29 (4), pp. 701-717.
- BULACU, M. & L. SCHOMAKER (2007b) "Automatic handwriting identification on medieval documents." In: Werner, B. et al. (eds.) *Proceedings Of the 14th International Conference on Image Analysis and Processing (ICIAP 2007)*, pp. 279-284.
- BURNLEY, D. (2002) "The T/V pronouns in later Middle English literature." In: I. Taavitsainen & A.H. Jucker (eds.) *Diachronic perspectives on address term systems*, pp. 27-45.
- BURRIDGE, K. (1993) *Syntactic change in Germanic: aspects of language change in Germanic, with particular reference to Middle Dutch*. Amsterdam: John Benjamins.
- CARON, W. (1952). *De reductievocaal in het verleden: een beschouwing over mededelingen van Lambert ten Kate en Petrus Montanus aangaande de uitspraak van den zwakbeklemtoonden klinker in het Nederlands*. Groningen: Wolters.

- CARON, W. (1973). "Altee voor Willem Pée." In: J. Daan (ed.), *Album Willem Pée*, pp. 51-56.
- CGN: NEDERLANDSE TAALUNIE (2004) *Corpus Gesproken Nederlands*. <<http://lands.let.kun.nl/cgn/>> [08/11/2012]
- CHESHIRE, J. (2002) "Sex and Gender in Variationist Research." In: Chambers, J., P. Trudgill & N. Schilling-Estes (eds.) *The handbook of language variation and change*, pp. 423-443.
- COHEN, A. (1958) "Het Nederlands diminutiefsuffix; een morfonologische proeve." In: *De Nieuwe Taalgids* 51 (1), pp. 40-45.
- CRENA DE IONG, A.C. (1959) *G.C. van Santen's Lichte Wigger en Snappende Siitgen: zeventiende-eeuwse gesprekken in Delfts dialect*. Assen: Van Gorcum.
- CROISET VAN UCHELEN, T. (2005) *Vive la Plume. Schrijfmeesters en Pennekunst in de Republiek*. Amsterdam: De Buitenkant/Universiteitsbibliotheek.
- DAAN, J. (1965) "Streektaalen in Zuid-Holland, een eerste verkenning." In: Daan, J. & K. Heeroma (eds.) *Zuidhollands. Bijdragen en Mededelingen der Dialectencommissie van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen* 30, pp. 5-31.
- DAAN, J. (1982) "Solidariteit en distantie in de zeventiende eeuw. De aanspreekpronomen in de brieven." In: P. van de Craen & R. Willems (eds.) *Sociolinguïstiek en ideologie*. Brussel: Vrije Universiteit.
- DEKKER, R. (2002) *Egodocuments and history: autobiographical writing in its social context since the Middle Ages*. Hilversum: Verloren.
- DEURSEN, A. VAN (1988) "Werkende vrouwen in een Hollands dorp." In: *De zeventiende eeuw* 4 (1), pp. 3-16
- DEURSEN, A. VAN (2006) *Een dorp in de polder. Graft in de zeventiende eeuw*. Amsterdam: Bert Bakker.
- DOORNINCK, M. VAN & E. KUIJPERS (1993) *De geschoolde stad. Onderwijs in Amsterdam in de Gouden Eeuw*. Amsterdam: Historisch Seminarium van de Universiteit van Amsterdam.

- DOSSENA, M. (2008) "Imitatio literae. Scottish emigrants' letters and long-distance interaction in partly-schooled writing of the 19th century." In: Kermaš, S. & M. Gotti (eds.) *Socially-conditioned language change: diachronic and synchronic insights*, pp. 79-96.
- DOSSENA, M. & G. DEL LUNGO CAMICIOTTI (2012). *Letter writing in Late Modern Europe*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- DOSSENA, M. & I. TIEKEN-BOON VAN OSTADE (2008) *Studies in Late Modern English Correspondence: Methodology and Data*. Bern: Peter Lang.
- DRIEL, L. VAN (2004) *Taal in stad en land, Zeeuws*. Den Haag: Sdu Uitgevers.
- DURY, R. (2008) "Handwriting and the linguistic study of letters." In: Dossena, M. & I. Tiekken-Boon van Ostade (eds.) *Studies in Late Modern English Correspondence. Methodology and Data*, pp. 113-135.
- DYNASAND: BARBIERS, S. ET AL. (2006) *Dynamische Syntactische Atlas van de Nederlandse Dialecten (DynaSAND)*. Amsterdam: Meertens Instituut. <<http://www.meertens.knaw.nl/sand/>> [08/11/2012]
- ECKERT, P. (2001) "Age as a sociolinguistic variable." In: F. Coulmas (ed.) *The handbook of sociolinguistics*, pp. 151-167.
- ELSPAß, S. (2005) *Sprachgeschichte von unten. Untersuchungen zum geschriebenen Alltagsdeutsch im 19. Jahrhundert*. Tübingen: Niemeyer.
- ELSPAß, S. (2007) "'Everyday language' in emigrant letters and its implications for language historiography – the German case." In: *Multilingua* 26, pp. 151-165
- ELSPAß, S., N. LANGER, J. SCHARLOTH & W. VANDENBUSSCHE. (2007) *Germanic language histories 'from below' (1700-2000)*. Berlin: W. de Gruyter.
- FAIRMAN, T. (2000). "English Pauper's letters 1800-34, and the English Language." In: D. Barton and N. Hall (eds.). *Letter writing as a social practice*, pp. 63-82.

- FAIRMAN, T. (2003) "Letters of the English labouring classes and the English language, 1800-34." In: M. Dossena & C. Jones (eds.) *Insights into Late Modern English*, pp. 265-282.
- FAIRMAN, T. (2007a) "Writing and 'the Standard': England, 1795-1834." In: *Multilingua* 26, pp. 165-199.
- FAIRMAN, T. (2007b) "'Lower-order' letters, schooling, and the English language, 1795 to 1834". In: S. Elspaß (ed.) *Germanic language histories 'from below' (1700-2000)*, pp. 31-43.
- FAIRMAN, T. (2008) "Strike-throughs: What textual alterations can tell us about writers and their scripts, 1795-1835." In: M. Dossena & I. Tiekens-Boon van Ostade (eds.) *Studies in Late Modern English Correspondence: Methodology and Data*, pp. 193-212.
- FENS-DE ZEEUW, L. (2011) *Lindley Murray (1745-1826), Quaker and Grammarian*. Utrecht: LOT Dissertation Series 283.
- FRIJHOFF, W. & M. SPIES (1999) *1650. Bevochten eendracht*. Den Haag: Sdu Uitgevers.
- GELDER, R. VAN (2006) *Sailing letters. Verslag van een inventariserend onderzoek naar Nederlandse brieven in het archief van het High Court of Admiralty in The National Archives in Kew, Groot-Brittannië*. Den Haag: Koninklijke Bibliotheek.
- GINZBURG, C. (1993) "Microhistory: Two or three things that I know about it." In: *Critical Inquiry* 20, pp. 10-35.
- GOSS, E. (2002) *Negotiated language change in Early Modern Holland. Immigration and linguistic variation in The Hague (1600-1670)*. Unpublished dissertation. Madison: University of Wisconsin.
- GOSS, E. & R. HOWELL (2006) "Social and structural factors in the development of Dutch urban dialects in the Early Modern period." In: Cravens, T. (ed.) *Variation and reconstruction*, pp. 59-88.
- GROOF, J. DE (2004) *Taalpolitiek en taalplanning in Vlaanderen in de lange negentiende eeuw*. Unpublished Dissertation. Brussel: Vrije Universiteit Brussel.

- HAAN, G.J. DE & F. WEERMAN (1984) "Taaltypologie, taalverandering en mogelijke grammatica's: het Middelnederlandse 'en'." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 100 (3), pp.161-191.
- HAERINGEN, C.B. VAN (1937a) "Opmerkingen bij de apocope van -e." In: *De Nieuwe Taalgids* 31, pp. 241-250, 322-331.
- HAERINGEN, C.B. VAN (1937b) "'Spelling pronunciations' in het Nederlands." In: *De Nieuwe Taalgids* 31, pp. 97-108, 152-163.
- HAERINGEN, C.B. VAN (1947) "Naamvallen bij eigennamen van personen en bij verwantschapsnamen." In: *De Nieuwe Taalgids* 40, pp. 250-259.
- HAKANEN, M. & U. KOSKINEN (2009) "From 'friends' to 'patrons'. Transformations in the social power structure as reflected in the rhetoric of personal letters in sixteenth- and seventeenth-century Sweden." In: *Journal of historical pragmatics* 10 (1), pp. 1-22.
- HAKE, J.A. VOR DER (1908) *De aanspreekvormen in het Nederlandsch. I. De Middeleeuwen*. Utrecht.
- HART, S. (1976) *Geschrift en getal: een keuze uit de demografisch-, economisch- en sociaal-historische studiën op grond van Amsterdamse en Zaanse archivalia, 1600-1800*. Dordrecht: Historische Vereniging Holland.
- HAWKINS, J.A. (1994) *A performance theory of order and constituency*. Cambridge: Cambridge University Press.
- HEEROMA, K. (1934) "De beleefdheidsvorm u omstreeks 1800" In: *De Nieuwe Taalgids*, 28, pp. 328-332.
- HEEROMA, K. (1942) "Elkaar." In: *De Nieuwe Taalgids* 36, pp. 218-222.
- HELTEN, W.L. VAN (1887) *Middelnederlandsche spraakkunst*. Groningen: J.B. Wolters.
- HERMODSSON, L. H. (1952) *Reflexive und intransitive Verba im älteren Westgermanischen*. Uppsala: Almqvist und Wiksell.
- HERNÁNDEZ-CAMPOY, J. & J. CONDE-SILVESTRE (2012) *The handbook of historical sociolinguistics*. Chichester etc.: Wiley-Blackwell.

- HEULE, C. VAN (1625) *De Nederduytsche Grammatica ofte Spraec-konst.* (ed. W.J.H. Caron) Groningen/Djakarta: Wolters. (1953)
- HEULE, C. VAN (1633) *De Nederduytsche spraec-konst ofte tael-beschrijvinghe.* (ed. W.J.H. Caron). Groningen: Wolters (1953).
- HOBSBAWM, E. (1997) *On History.* London: Weidenfeld & Nicolson.
- HOEKSEMA, J.(1997) "Negation and Negative Concord in Middle Dutch." In: D. Forget, P. Hirschbühler, F. Martineau & M.L. Rivero (eds.) *Negation and polarity: syntax and semantics*, pp. 139-158.
- HOPE, J. (1994) "The use of *thou* and *you* in Early Modern Spoken English: evidence from depositions in the Durham ecclesiastical court records." In: D. Kastovsky (ed.) *Studies in Early Modern English*, pp. 141-152.
- HORST, J. VAN DER (2008) *Geschiedenis van de Nederlandse syntaxis.* Leuven: Universitaire Pers Leuven.
- HORST, J. VAN DER & F.J. MARSCHALL (1989) *Korte geschiedenis van de Nederlandse taal.* Amsterdam: Nijgh & Van Dietmar.
- HORST, J. VAN DER & M. VAN DER WAL (1979) "Negatieverschijnselen en woordvolgorde in de geschiedenis van het Nederlands." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 95 (1), pp. 6-37
- HORST, J. VAN DER & M. VAN DER WAL (1984) "Een repliek." In: *Tijdschrift voor Nederlandsche Taal- en Letterkunde* 100 (4), pp. 283-93.
- HOWELL, R. (2006) "Immigration and koineisation. The formation of Early Modern dutch urban vernaculars." In: *Transactions of the Philological Society* 104, pp. 207-227.
- HÜNING, M. (2006) "Reciprociteit in het Nederlands: de geschiedenis van *elkaar* en *mekaar*." In: *Nederlandse Taalkunde* 11 (3), pp. 185-217.
- HUNT, T. (2002) "The use of *tu/vus* in the Anglo-Norman *Seinte Resurreccion*." In: I. Taavitsainen & A.H. Jucker (eds.) *Diachronic perspectives on address term systems*, pp. 47-59.
- JESPERSEN, O. (1917) *Negation in English and other languages.* Kopenhagen: Ejnar Munksgaard.

- JOHNSON, D. (2009) "Getting off the GoldVarb standard. Introducing Rbrul for mixed-effects variable rule analysis." In: *Language and linguistics compass* 3 (1), pp. 359-383.
- KATE, L. TEN (1723) *Aenleiding tot de kennisse van het verhevene deel der Nederduitsche sprake. Tweede deel* (eds. Jan Noordegraaf en Marijke van der Wal). Alphen aan den Rijn: Uitgeverij Canaletto / Repro-Holland BV (2001)
- KEMMER, S. (1993) *The middle voice*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- KERN, J.H. (1911) "Is de beleefdheidsvorm U een verbastering van UE?" In: *De Nieuwe Taalgids* 5, pp. 121-133.
- KERN, J.H. (1927) "Nog iets over de beleefdheidsvorm U." In: *De Nieuwe Taalgids* 21, p. 18.
- KLOEKE, G.G. (1923) "Die Entstehung der niederländischen Diminutivendung -tje." In: *Zeitschrift für deutsche Mundarten* 18, pp. 217-231.
- KLOEKE, G.G. (1941) "Over jullie en enige andere pronomina." In: *De Nieuwe Taalgids* 35, pp. 161-170.
- KLOEKE, G.G. (1948a) "Uit de voorgeschiedenis van het beleefde pronomen U." In: Th. C. van Stockum, H.W.J. Kroes & D.J.C. Zeeman (eds.) *Verzamelde opstellen geschreven door oud-leerlingen van Prof. Dr. J. H. Scholte*, pp. 15-21.
- KLOEKE, G.G. (1948b) "De zeventiende-eeuwse aanspreekvorm U in de nominatief" In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 65, p. 286.
- KLOOSTER, W. (2003) "Hoofdschudden in het Nederlands. Over negatie." In: J. Stroop (ed.) *Waar gaat het Nederlands naartoe? Panorama van een taal*, pp. 297-307.
- KNEVEL, P. (2002) "Een kwestie van overleven. De kunst van het samenleven." In: T. de Nijs & E. Beukers (eds.) *Geschiedenis van Holland. Deel II, 1572 tot 1795*, pp. 217-254.

- KOCH, P. & W. OESTERREICHER (1985) "Sprache der Nähe – Sprache der Distanz. Mündlichkeit und Schriftlichkeit im Spannungsfeld von Sprachtheorie und Sprachgeschichte." In: *Romanistisches Jahrbuch* 36, pp. 15-43.
- KOELMANS, L. (1967) "Over de verbreiding van het ontkennende *en*." In: *De Nieuwe Taalgids* 60, pp. 12-18.
- KOELMANS, L. (1975) "Jan z'n boek en de pregenitieven. In: *De Nieuwe Taalgids* 68, pp. 433-445.
- KOELMANS, L. (2001) *Het Nederlands van Michiel de Ruyter: morfologie, woordvorming, syntaxis*. Assen: Koninklijke Van Gorcum
- KÓK, A.L. (1649) *Ont-werp der Neder-duitsche letter-konst* (ed. G.R.W. Dibbets). Assen: Van Gorcum (1981).
- KOOIJMANS, L. (1997) *Vriendschap en de kunst van het overleven in de zeventiende en achttiende eeuw*. Amsterdam: Bakker..
- KUIJPER, J. (1972) "U." In: *Spektator* 1 (4), pp. 198-201.
- KUIJPERS, E. (1997) "Lezen en schrijven. Onderzoek naar het alfabetiseringsniveau in zeventiende-eeuws Amsterdam." In: *Tijdschrift voor sociale geschiedenis* 23 (4), pp. 490-522.
- KUIJPERS, E. (2005) *Migrantenstad. Immigratie en sociale verhoudingen in 17e-eeuws Amsterdam*. Hilversum: Verloren.
- LABOV, W. (1966) *The social stratification of English in New York City*. Washington, DC: Center for Applied Linguistics.
- LABOV, W. (1972) *Sociolinguistic patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press
- LABOV, W. (1994) *Principles of Linguistic Change: Internal Factors*. Oxford: Blackwell.
- LABOV, W. (2001) *Principles of Linguistic Change: Social Factors*. Oxford/Malden Ma: Blackwell.

- LAITINEN, M. (2007) *Agreement patterns in English: Diachronic corpus studies on common-number pronouns*. Helsinki: Société Néophilologique.
- LANGER, N., S. DAVIES & W. VANDENBUSSCHE (2012) *Language and History, Linguistics and Historiography. Interdisciplinary Approaches*. Oxford: Peter Lang.
- LEEUWEN, M. VAN (2000) *De rijke republiek. Gilden, assuradeurs en armenzorg 1500-1800*. Volume I of: J. van Gerwen & M. van Leeuwen, *Zoeken naar zekerheid. Risico's, preventie, verzekeringen en andere zekerheidsregelingen in Nederland 1500-2000*. Amsterdam/Den Haag: Aksant Academic Publishers.
- LEUPENIUS, P. (1653-1654) *Aanmerkingen op de Neederduitsche Taale & Naaberecht* (ed. W.J.H. Caron). Groningen: J. B. Wolters (1958).
- LEUVENSTEIJN, J.A. VAN (1985) *De kluchten van Gerrit Hendericxs van Breughel. Tekstuitgave met inleiding, taalkundige studies en tekstverklaringen*. Amsterdam: on Aanmerkingen op de Neederduitsche taale en Naaberecht
- LEUVENSTEIJN, J.A. VAN (1999) "Zeventiende-eeuws." In: W. Smedts & P.C. Paardekooer (eds.) *De Nederlandse taalkunde in kaart*, pp. 91-100.
- LEUVENSTEIJN, J.A. VAN (2000) "Aanspreekvormen in de Sara Burgerhart." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 116 (2), pp. 121-130.
- LEUVENSTEIJN, J.A. VAN (2002a) "Epistolaire aanspreekvormen in de correspondentie van Maria van Reigersberch." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 118 (4), pp. 288-298.
- LEUVENSTEIJN, J.A. VAN (2002b) "'Wel edele gestrenge heer!' tot 'Hooggeachte veelgeliefde vriendinne' Aanspreekvormen in de briefwisseling, 1765-1804, van Betje Wolff en Aagje Deken." In: *De Achttiende Eeuw* 34 (1), pp. 65-74.
- LICHTENBERK, F. (1994) "Reflexives and reciprocals." In: Asher, R.E. & J.M.Y. Simpson (eds.) *The encyclopedia of language and linguistics*, pp. 3504-3509.

- LODGE, A. (1994) "Was there ever a Parisian Cockney?" In: M. Parry, W. Davies & R. Temple (eds.) *The changing voices of Europe. Social and political changes and their linguistic repercussions, past, present and future. Papers in honour of Professor Glanville Price*, pp. 35-51.
- LODGE, A. (2004) *A sociolinguistic history of Parisian French*. Cambridge: Cambridge University Press.
- LOEY, A. VAN (1970) *Schönfeld's historische grammatica van het Nederlands*. Zutphen: N.V. W.J. Thieme & Cie.
- LOOIJESTEIJN, H. (2012) "Funding and founding private charities: Leiden almshouses and their founders, 1450–1800." In: *Continuity and change* 27, pp. 199-239.
- MAK, J.J. (1967) "De oorsprong van het persoonlijk voornaamwoord U." In: *De Nieuwe Taalgids* 60, pp. 132-133.
- MAND I: SCHUTTER, G. DE ET AL. (2005) *Morfologische Atlas van de Nederlandse Dialecten*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- MAND II: GOEMAN, T. ET AL. (2008) *Morfologische atlas van de Nederlandse dialecten. Deel II*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- MARQUILHAS, R. (2012) "A historical digital archive of Portuguese letters." In: Dossena, M. & G. Del Lungo Camiciotti (eds.) *Letter writing in Late Modern Europe*, pp. 31-43.
- MARTINEAU, F. (2007) "Variation in Canadian French usage from the 18th to the 19th century." In: *Multilingua* 26, pp. 201-225.
- MARTINEAU, F. (2009) "A historical sociolinguistics perspective on French negation." In: Kawaguchi, Y., M. Minegishi & J. Durand (eds.) *Corpus analysis and variation in linguistics*, pp. 159-178.
- MARYNISSSEN, A. (2004a) "De conditionering van de sjwa-apocope bij zijn ontstaan in het Middelnederlands." In: J. De Caluwe, M. Devos, J. Van Keymeulen & G. De Schutter (eds.) *Taeldeman, man van de taal, schatbewaarder van de taal*, pp. 609-620.

- MARYNISSEN, A. (2004b) "Bidirectionele taalverandering: wegval en toevoeging van een sjwa in de Middelnederlandse en de moderne dialecten." In: S. Daalder, T. Janssen & J. Noordegraaf (eds.) *Taal in verandering*, pp. 137-145.
- MARYNISSEN, A. (2009) "Taalverandering tussen evolutie en normering. De e-apocope als breuklijn tussen het Nederlands en het Duits." In: *Nederlandse Taalkunde* 14 (3), pp. 233-254.
- MEGEN, N. VAN (2001) "'Kost ghij selver leesen, ock meen ick soude u wel meer schrijven': conditionele bijzinnen in niet-literaire zeventiende-eeuwse brieven." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 117 (3), pp. 277-293.
- MEGEN, N. VAN (2002a) "'Dan' en 'want': hun functie en betekenis in zeventiende-eeuws taalgebruik." In: *Neerlandistiek.nl* 02.02
<<http://www.neerlandistiek.nl/publish/articles/000042/article.pdf>>
[08/11/2012]
- MEGEN, N. VAN (2002b) "Voornaamwoordelijke verwijzingen van de derde persoon in zeventiende-eeuwse brieven." In: *Nederlandse Taalkunde* 7 (3), pp. 264-285.
- MEGEN, N. VAN (2002c) "'Ick wilde wel een dagh met ul prate...': persoonlijke voornaamwoorden in zeventiende-eeuwse brieven." In: *Károli-studies: Hongaarse bijdragen tot de Neerlandistiek* 2, pp. 149-165.
- MEGEN, N. VAN (2006) "'Ick verlangh hard nae een brief, maer noch meer nae ul mijn lieve man self': persoonlijke brieven van zeventiende-eeuwse vrouwen." In: A. Armbrust, M. Corporaal & M. van Dekken (eds.) "*Dat gy mij niet vergeet*": *correspondentie van vrouwen in de zeventiende en achttiende eeuw*, pp. 25-47.
- MICHELS, L.C. (1950) "Nogmaals over het pronomen *UE*." In: *De Nieuwe Taalgids* 43, pp. 288-289.
- MICHELS, L.C. (1952) "*U Eerwaarde en Zijn Edele*." In: *De Nieuwe Taalgids* 45, pp. 160-162.
- MICHELS, L.C. (1967) "*Ulieden* in enkelvoudsfunctie" In: *De Nieuwe Taalgids* 60, pp. 406-407.

- MIHM, A. (1998) "Arbeitersprache und gesprochene Sprache im 19. Jahrhundert." In: D. Cherubim, K. Mattheier & S. Grosse (eds.) *Sprache und Bürgerliche Nation*, pp. 282-316.
- MOOIJJAERT, M. & M. VAN DER WAL (2008) *Nederlands van Middeleeuwen tot Gouden Eeuw. Cursus Middelnederlands en Vroegnieuw-nederlands*. Nijmegen: Vantilt.
- MOONEN, A. (1706) *Nederduitsche spraekkunst* (ed. F.A.M. Schaars). Amsterdam: François Halma. (2003)
<http://www.dbnl.org/tekst/moon002nede01_01/moon002nede01_01.pdf>
[08/11/2012]
- MULLER, J.W. (1926a) "Bijdragen tot de geschiedenis onzer Nieuwnederlandsche aanspreekvormen." In: *De Nieuwe Taalgids* 20, pp. 81-104, 113-128, 161-176.
- MULLER, J.W. (1926b) "De herkomst van *je* en *jij*." In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 45, pp. 81-110.
- NEVALA, M. (2004) *Address in Early English Correspondence. Its forms and socio-pragmatic functions*. Helsinki: Société N ophiloligique.
- NEVALAINEN, T. (1996) "Social stratification." In: T. Nevalainen & H. Raumolin-Brunberg (eds.) *Sociolinguistics and language history. Studies based on the corpus of Early English correspondence*, pp. 57-75.
- NEVALAINEN, T. (2010) "Theory and Practice in English Historical Sociolinguistics." In: *Studies in Modern English* 26, pp. 1-24.
- NEVALAINEN, T. & H. RAUMOLIN-BRUNBERG (1994) "Social conditioning and diachronic language change." In D. Kastovsky (ed.) *Studies in Early Modern English. Topics in English Historical Linguistics* 13, pp. 325-338.
- NEVALAINEN, T. & H. RAUMOLIN-BRUNBERG (1996) *Sociolinguistics and Language History. Studies based on the Corpus of Early English Correspondence*. Amsterdam & Atlanta GA: Rodopi.
- NEVALAINEN, T. & H. RAUMOLIN-BRUNBERG (2003) *Historical sociolinguistics: Language change in Tudor and Stuart England*. London: Pearson Education

- NEVALAINEN, T. & H. RAUMOLIN-BRUNBERG (2012) "Historical sociolinguistics: Origins, motivations and paradigms." In: J. Hernández-Campoy & J. Conde-Silvestre (eds.) *The handbook of historical sociolinguistics*, pp. 22-40.
- NOBELS, J. & T. SIMONS (forthcoming) "From *ul* to *U.E.*: a socio-historical study of Dutch terms of address in 17th - and 18th -century private letters."
- NOBELS, J., T. SIMONS, & M. VAN DER WAL (2011) "De reductievocaal in zeventiende- en achttiende-eeuwse sailing letters: onzichtbare spelling, dubbele spelling en palatale uitspraak." In: *Nederlandse Taalkunde* 16 (2), pp. 103-119.
- NOBELS, J. & M. VAN DER WAL (2009) "Tackling the Writer-Sender Problem: the newly developed Leiden Identification Procedure (LIP)." In: *Internet Journal: Historical sociolinguistics and sociohistorical linguistics* 9. <http://www.let.leidenuniv.nl/hsl_shl/Nobels-Wal.html> [08/11/2012]
- NOBELS, J. & M. VAN DER WAL (2012) "Linking words to writers: building a reliable corpus for historical sociolinguistic research." In: Langer, N. S. Davies & W. Vandebussche (eds.) *Language and History, Linguistics and Historiography. Interdisciplinary Approaches*, pp. 343-362.
- NURMI, A. (1999) *A socioal history of perphrastic DO*. Helsinki: Société Néophilologique.
- PAARDEKOOPEL, P.C. (1948) "U en UE" In: *De Nieuwe Taalgids* 41, pp. 199-205.
- PAARDEKOOPEL, P.C. (1950) "U en UE (Aanvulling)" In: *De Nieuwe Taalgids* 43, pp. 222-224.
- PAARDEKOOPEL, P.C. (2006) "Bloei en ondergang van onbeperkt *ne/en*, vooral dat bij niet-woorden." In: *neerlandistiek.nl* 06.02. <<http://www.neerlandistiek.nl/publish/articles/000103/article.pdf>> [08/01/2012]
- PAARDEKOOPEL, P.C. (2010) "Ik gebruik nooit geen dubbele ontkenningen." In: *Onze Taal* 79 (1), pp. 22-23.

- PALANDER-COLLIN, M. (1999) *Grammaticalization and social embedding: I think and methinks in Middle and Early Modern English*. Helsinki: Société Néophilologique.
- PÉE, W. (1936-1938) *Dialectgeographie der Nederlandsche diminutiva*. Gent: Koninklijke Vlaamse Academie.
- POIRTERS, P.A. (1646) *Het masker van de wereldt afgetrocken* (ed. J. Salsmans & E. Rombauts). Oisterwijk: Oisterwijk. (1935)
- POSTMA, G. (2002) "De enkelvoudige clitische negatie in het Middelnederlands en de Jespersen cyclus." In: *Nederlandse Taalkunde* 7 (1), pp. 44-82.
- POSTMA, G. (2004) "Structurele tendensen in de opkomst van het reflexief pronomen 'zich' in het 15de-eeuwse Drenthe en de Theorie van Reflexiviteit." In: *Nederlandse Taalkunde* 9 (2), pp. 144-168.
- POSTMA, G. & H. BENNIS (2006) "Variatie in negatie. Het gedrag van het negatieve cliticum in het Middeldrents van rond 1400." In: *Taal en Tongval* 58 (2), pp. 148-166.
- RAUMOLIN-BRUNBERG, H. (1996) "Historical sociolinguistics." In: T. Nevalainen & H. Raumolin-Brunberg (eds.) *Sociolinguistics and Language History. Studies based on the Corpus of Early English Correspondence*, pp. 11-38.
- ROMAINE, S. (1982) *Socio-historical Linguistics: Its status and methodology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- ROMAINE, S. (1988) "Historical sociolinguistics: Problems and methodology." In: U. Ammon, N. Dittmar, & K. Mattheier (eds.) *Sociolinguistics: an international handbook of the science of language and society*, pp. 1452-1469.
- ROSENBACH, A. (2002) *Genitive variation in English. Conceptual factors in synchronic and diachronic studies*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- RUTTEN, G. (2008) "Standaardvariatie in de achttiende eeuw. Historisch-sociolinguïstische verkenningen." In: *Nederlandse Taalkunde* 13 (1), pp. 34-59.

- RUTTEN, G. (2010) "Normalisering en zelfstilering. Sociolinguïstische aspecten van het journaal van Arie Knock (1763-1816)." In: *De Achttiende Eeuw* 42 (1), pp. 100-119.
- RUTTEN, G. & M. VAN DER WAL (2011) "Local dialects, supralocal writing systems. The degree of orality of Dutch private letters from the seventeenth century." In: *Written Language and Literacy* 14 (2), pp. 251-274.
- RUTTEN, G. & M. VAN DER WAL (2012) "Functions of epistolary formulae in Dutch letters from the seventeenth and eighteenth centuries." In: *Journal of Historical Pragmatics* 13 (2), pp. 173-201.
- RUTTEN, G. & M. VAN DER WAL (forthcoming) "Epistolary formulae and writing experience in Early Modern Dutch."
- RUTTEN, G., M. VAN DER WAL, J. NOBELS & T. SIMONS (2012) "Negation in seventeenth- and eighteenth-century Dutch: A historical-sociolinguistic perspective." In: Nevalainen, T. & G. Rutten (eds.) *Neophilologische Mitteilungen* 63 (3), pp.323-342.
- SAIRIO, A. (2009) *Language and letters of the Bluestocking network. Sociolinguistic issues in eighteenth-century epistolary English*. Helsinki: Société Néophilologique.
- SAND: BARBIERS, S. ET AL. (2005-2008) *Syntactische atlas van de Nederlandse dialecten*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- SANDERSEN, V. (2007) "Writing ability and the written language of Danish private soldiers in the Three Year's War (1848-1850)." In: *Multilingua* 26, pp. 247-278.
- SCHLOBINSKI, P. (2005) "Mündlichkeit/Schriftlichkeit in den Neuen Medien." In: L.M. Eichinger & W. Kallmeyer (eds.) *Standardvariation. Wie viel Variation verträgt die deutsche Sprache?*, pp. 126-142.
- SCHMIDT, A. (2005) "Vrouwenarbeid in de vroegmoderne tijd." In: *Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis* 2 (3), pp. 2-21.
- SCOTT, A. (2011) "The position of the genitive in present-day Dutch." In: *Word Structure* 4 (1), pp. 104-135.

SEPÄNNEN, E. (2002) "Demonstrative pronouns in addressing and referring in Finnish." In: I. Taavitsainen & A.H. Jucker (eds.) *Diachronic perspectives on address term systems*, pp. 375-399.

SHARPE, J. (1991) "History from below." In: P. Burke (ed.) *New perspectives on historical writing*, pp. 24-41.

SIJS, N. VAN DER (2004) *Taal als mensenwerk: Het ontstaan van het ABN*. Den Haag: Sdu Uitgevers.

SIMON, H.J. (2002) "From pragmatics to grammar: tracing the development of respect in the history of the German pronouns of address." In: I. Taavitsainen & A.H. Jucker (eds.) *Diachronic perspectives on address term systems*, pp. 85-123.

SOGNER, S. & J. VAN LOTTUM (2007) "An immigrant community? Norwegian sailors and their wives in 17th-century Amsterdam." In: *History of the Family* 12 (3), pp. 153-168.

SOKOLL, T. (ed.) (2001) *Essex Pauper Letters, 1731-1837*. Oxford: Oxford University Press.

SOKOLL, T. (2005) "Writing for relief: Rhetoric in English pauper letters, 1800-1834." In: A. Gestrich, S. King, L. Raphael (eds.) *Being poor in modern Europe. Historical Perspectives 1800-1940*, pp. 91-111.

STARKEY, D. (1990) *British privateering enterprise in the eighteenth century*. Exeter: University of Exeter Press.

STERKENBURG, P. VAN (2003) "Informeel taalgebruik uit de zeventiende eeuw. De brieven van Elant du Bois (1642-1676)." In: E. Ruijsendaal, G. Rutten & F. Vonk (eds.) *Bon jours Neef, goedendag Cozyn! Opstellen voor Geert Dibbets*, pp. 73-87.

STOETT, F.A. (1923) *Middelnederlandsche spraakkunst: syntaxis*. (3rd revised ed.). Den Haag: Martinus Nijhoff.

STRAAIJER, R. (2011) *Joseph Priestley, Grammarian. Late Modern English normativism and usage in a sociohistorical context*. Utrecht: LOT Dissertation Series 271.

SZMRECSANYI, B. & L. HINRICHS (2008) "Probabilistic determinants of genitive variation in spoken and written English: A multivariate comparison across time, space, and genres." In: T. Nevalainen, I. Taavitsainen, P. Pahta & M. Korhonen (eds.) *The dynamics of linguistic variation: corpus evidence on English past and present*, pp 291-309.

TAAVITSAINEN, I. & A.H. JUCKER (eds.) (2002) *Diachronic perspectives on address term systems*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

TAGLIAMONTE, S. (2006) *Analysing sociolinguistic variation*. Cambridge: Cambridge University Press.

TAGLIAMONTE, S. & H. BAAYEN (2011) "Models, forests and trees of York English. Was/were variation as a case study for statistical practice." In: *Language variation and change* 24 (2), pp. 135-178.

TIEKEN-BOON VAN OSTADE, I. (2003) "Lowth's language." In: Dossena, M. & C. Jones (eds.) *Insights into Late Modern English*, pp. 241-264.

TIEKEN-BOON VAN OSTADE, I. (2005) "Of social networks and linguistic influence: the language of Robert Lowth and his correspondents." In: J.C. Conde-Silvestre. & J.M. Hernández-Campoy (eds.) *Sociolinguistics and the history of English: perspectives and problems. International Journal of English Studies* 5 (1), pp. 135-157.

TIEKEN-BOON VAN OSTADE, I. (2006) "Finding and publishing Late Modern English Letters." In: *The eighteenth-century intelligencer* 20 (2), pp. 13-18.

TIEL, B. VAN, M. REM & A. NEIJT (2011) "De historische ontwikkeling van de tussenklank in Nederlandse nominale samenstellingen." In: *Nederlandse Taalkunde* 16 (2), pp. 120-140.

TOORN, M.C. VAN DEN (1977) "De problematiek van de Nederlandse aanspreekvormen." In: *De Nieuwe Taalgids* 70 (6), pp. 520-540.

TOORN, M.C. VAN DEN, W.J.J. PIJNENBURG, J.A. VAN LEUVENSTEIJN, & J.M. VAN DER HORST (eds.) (1997) *Geschiedenis van de Nederlandse taal*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

- TRICHT, H.W. VAN, D. KUIJPER, F.L. ZWAAN, F. MUSARRA & R.E.O. EKKART (eds.) (1976-1979) *De briefwisseling van Pieter Corneliszoon Hooft*. Culemborg: Tjeenk Willink/Noorduijn.
<<http://www.dbnl.org/titels/titel.php?id=hoof001hwva00>> [08/11/2012]
- TRUDGILL, P. (2000) *Sociolinguistics: an introduction to language and society*. London/New-York: Penguin Books.
- VANDEKERCKHOVE, R. (2009) “Wb! Cva? Wist mjon? De chattaal van Vlaamse tieners tussen ‘lokaal’ en ‘mondiaal’.” In: V. De Tier, J. Swanenberg & T. Van de Wijngaard (eds.) *Moi, adieë en salut. Groeten in Nederland en Vlaanderen*, pp. 33-44.
- VANDENBUSSCHE, W. (1996) “Schriftelijk taalgebruik van de lagere klassen in 19de eeuw Brugge.” In: *Verslagen en Mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* (2-3), pp. 161-175.
- VANDENBUSSCHE, W. (1999) “‘Arbeidersprache’ in Bruges during the 19th century.” In: H. Bister-Broosen (ed.) *Beiträge zur historischen Stadtsprachenforschung*, pp. 21-47.
- VANDENBUSSCHE, W. (2006) “A rough guide to German research on ‘Arbeidersprache’ during the 19th century.” In: H. Andrásová, P. Ernst & L. Spacilova (eds.) *Germanistik genießen. Gedenkschrift für Doc. Dr. phil. Hildegard Bokova*, pp. 439-458.
- VANDENBUSSCHE, W. (2007) “‘Lower-class language’ in 19th century Flanders.” In: *Multilingua* 26, pp. 277-288.
- VANDENBUSSCHE, W. & S. ELSPAß (2007) “Introduction: Lower class language use in the 19th century.” In: *Multilingua* 26, pp. 147-150.
- VANHECKE, E. (2007) *Stedelijke kanselarijtaal in Vlaanderen in de negentiende eeuw*. Unpublished Dissertation. Brussel: Vrije Universiteit Brussel.
- VELDE, H. VAN DE & R. VAN HOUT (2003) “De deletie van de slot-n.” In: *Nederlandse Taalkunde* 8 (2), pp. 93-114.
- VERDENIUS, A.A. (1924) “De ontwikkelingsgang der Hollandsche voornaamwoorden *je* en *jij*.” In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 43 (2), pp.81-104.

- VERDENIUS, A.A. (1930) "Over mogelijke spelvormen onzer j-pronomina in Middelnederlandse en 17de-eeuwse taal. (Een bijdrage tot de geschiedenis onzer aanspreekvormen.)" In: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 49, pp. 97-125.
- VERDENIUS, A.A. (1943) *In de Nederlandse taaltuin: wandelingen en waarnemingen*. Amsterdam: Elsevier.
- VERDENIUS, A.A. (1946) *Studies over zeventiende eeuws. Verspreide opstellen en aantekeningen*. Amsterdam: Meulenhof.
- VERHAGEN, M. (2008) "Sich in Zeeland. De opkomst van een Duits reflexiefpronomen in zeventiende-eeuwse Zeeuwse overheidsstukken." In: G. van Gemert & A. Foolen (eds.) *Deutsch und niederländisch in Sprache und Kultur*, pp. 61-83.
- VLIET, A. VAN (2007) 'Een vriendelijke groetenisse.' *Brieven van het thuisfront aan de vloot van De Ruyter (1664-1665)*. Franeker: Van Wijnen.
- VOGELAER, G. DE (2008) *De Nederlandse en Friese subjectsmarkeerders: geografie, typologie en diachronie*. Gent: Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde.
- VOLLENHOVE, J. (1686) *Poëzy*. Amsterdam: Henrik Boom en wed. Dirk Boom.
- VOOYS, C.G.N. DE (1939) "Een zeventiende-eeuwse bewijsplaats voor *Uwé's*" In: *De Nieuwe Taalgids* 33, p. 368.
- VOOYS, C.G.N. DE (1943) "*Uwe = Uwé*" In: *De Nieuwe Taalgids* 37, p. 41.
- VOOYS, C.G.N. DE (1952) *Geschiedenis van de Nederlandse taal*. Antwerpen: De Sikkel.
- VOSTERS, R. (2011) *Taalgebruik, taalnormen en taalbeschouwing in Vlaanderen tijdens het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Een historisch-sociolinguïstische verkenning van vroeg-negentiende-eeuwse Zuidelijk Nederlands*. Unpublished dissertation. Brussel: Vrije Universiteit Brussel.

- VOSTERS, R. & W. VANDENBUSSCHE (2012) "Bipartite negation in 18th and early 19th century Southern Dutch: sociolinguistic aspects of norms and variation" In: *Neuophilologische Mitteilungen* 113 (3), pp. 353-374.
- VRIES, J. DE (2001) *Onze Nederlandse spreektaal*. Den Haag: Sdu.
- VRIES, J. DE, R. WILLEMYNS & P. BURGER (1993) *Het verhaal van een taal. Negen eeuwen Nederlands*. Amsterdam: Prometheus.
- WAL, M. VAN DER (1995) *De moedertaal centraal. Standaardisatie-aspecten in de Nederlanden omstreeks 1650*. Den Haag: Sdu.
- WAL, M. VAN DER (2002a) *Aan mijn dierbare Cecilia, 16de-eeuws lief en leed in brieven*. Leiden: on own account.
<<http://www.let.leidenuniv.nl/Dutch/Cecilia/>> [08/11/2012] and CD-Rom
- WAL, M. VAN DER (2002b) "De mens als talig wezen: taal, taalnormering en taalonderwijs in de vroegmoderne tijd." In: *De zeventiende eeuw* 18 (1), pp. 3-16.
- WAL, M. VAN DER (2006) *Onvoltooid verleden tijd. Witte vlekken in de taalgeschiedenis*. Inaugural lecture. Amsterdam: Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.
- WAL, M. VAN DER & C. VAN BREE (2008) *Geschiedenis van het Nederlands*. Houten: het Spectrum.
- WAL, M. VAN DER & G. RUTTEN (forthcoming) "The practice of letter writing: skills, models and Early Modern Dutch manuals."
- WAL, M. VAN DER, G. RUTTEN & T. SIMONS (2012) "Letters as loot. Confiscated letters filling major gaps in the history of Dutch." In: Dossena, M. & Del Lungo Camiciotti, G. (eds.) *Letter writing in Late Modern Europe*, pp. 139-161.
- WAL, M. VAN DER & SIMONS, T. (2010) "Tussen sociale en regionale variatie: n-deletie bij 18de-eeuwse briefschrijfsters in het Brieven als buit-corpus." In: Caluwe, J., De & Keymeulen, J., Van (eds.) *Voor Magda. Artikelen voor Magda Devos bij haar afscheid van de Universiteit Gent*, pp. 669-683.
- WASOW, T. (2002) *Postverbal behaviour*. Stanford, CA: CSLI Publications.

- WATTS, R. & P. TRUDGILL (2002) *Alternative histories of English*. London: Routledge.
- WEERMAN, F. & P. DE WIT (1998) "De ondergang van de genitief." In: *Nederlandse Taalkunde* 3 (1), pp. 18-46.
- WEERMAN, F. & P. DE WIT (1999) "The decline of the genitive in Dutch." In: *Linguistics* 37 (6), pp. 1155-1192.
- WEIJNEN, A.A. (1965) *Zeventiende-eeuwse taal*. Vijfde Druk. Zutphen: N.V. W.J. Thieme & Cie.
- WEIJNEN, A.A. (1971) *Schets van de geschiedenis van de Nederlandse syntaxis*. Assen: Van Gorcum & co.
- WEIJNEN, A.A. (1991) *Vergelijkende klankleer van de Nederlandse dialecten*. Den Haag: Sdu Uitgevers.
- WILLEMYNS, R. (1991) "De standaardisering van het Nederlands in Vlaanderen in de 19de eeuw en het eerste 'Nederlandsch Congres'." In: *Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* (1), pp. 1-17.
- WILLEMYNS, R. (1992) "Taalontwikkeling in de Zuidelijke Nederlanden na de politieke scheiding." In: *Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* (1), pp. 99-115.
- WILLEMYNS, R. (1993) "Integration vs. particularism. The undeclared issue at the first 'Dutch Congress' in 1849." In: J.A. Fishman (ed.) *The earliest stage of language planning*, pp. 69-83.
- WILLEMYNS, R. (1995) "De tweede generatie Westvlaamse particularisten." In: *Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* (3), pp. 228-263.
- WIT, A. DE (2005) "Zeemansvrouwen aan het werk." In: *Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis* 2 (3), pp. 60-80.
- WIT, A. DE (2008) *Leven, werken en geloven in zeevarende gemeenschappen. Schiedam, Maassluis en Ter Heijde in de zeventiende eeuw*. Amsterdam: Aksant.

- WNT: *Woordenboek der Nederlandsche Taal*, online version (2007-2010)
Leiden: Instituut voor Nederlandse Lexicologie.
<www.wnt.inl.nl> [08/11/2012]
- Woordenlijst Nederlandse Taal* (2005) Leiden: Instituut voor Nederlandse Lexicologie.
<<http://woordenlijst.org>> [08/11/2012]
- WORP, J.A. (1911-1917) *De briefwisseling van Constantijn Huygens (1608-1687)*. Den Haag: Martinus Nijhoff.
<<http://www.historici.nl/retroboeken/huygens/>> [08/11/2012]
- Wouden, T. VAN DER (1995) “On the development of marked negation systems: the Dutch situation in the seventeenth century. In: Hogg, R.M. & L. van Bergen (eds.) *Historical Linguistics* 2, pp. 311–329.
- Wouden, T. VAN DER (2007) “Meer over dubbele ontkenningen.” In: *neerlandistiek.nl* 07.02.
<<http://www.neerlandistiek.nl/publish/articles/000121/article.pdf>> [08/11/2012]
- WULF, C. DE & J. TAELEMAN (2001) “Apocope en insertie van -n na sjwa in de zuidelijke Nederlandse dialecten: conditionering en geografie.” In: Draye, I., H. Ryckeboer, J. Stroop (eds.) *De variabiliteit van de -(ə)n in het Nederlands. Taal & Tongval* Special issue 14, pp.

Appendices

Appendix A: The transcription protocol

This transcription protocol contains the guidelines that were used for transcribing letters for the *Letters as Loot* corpus. Among other things it contains information for the volunteers of the *wikiscripta Neerlandica* project about how to deal with punctuation, abbreviations and illegibility.

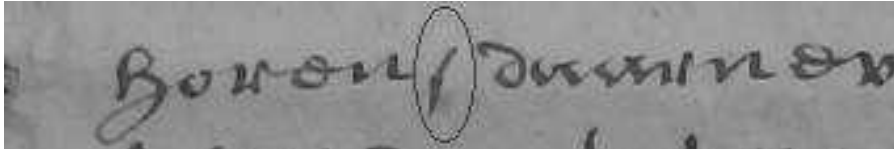
Dutch version

Diplomatische transcriptie en voetnoten

- o Zet alle toevoeging van jezelf in een voetnoot, zodat de transcriptie alleen 17e-eeuws en 18e-eeuws taalgebruik bevat.
- o Zet aanvullende informatie over personen, plaatsen, schepen, etc. in de database, zodat de transcriptie uitsluitend diplomatische voetnoten bevat.
- o Zet voetnoten altijd aan het eind van een woord, ook als de opmerking betrekking heeft op één letter. Begin de voetnoot ook met dat woord, bijvoorbeeld: *haer*: de e is gevlekt.
- o Neem interlineaire toevoegingen of toevoegingen in de marge op in de lopende tekst en geef dit aan met een voetnoot. Bijvoorbeeld: *het*: interlineaire toevoeging boven de regel.
- o Geef tekst die in superscript staat ook als zodanig in de transcriptie weer, bijvoorbeeld in afkortingen: Capt.
- o Geef onleesbare tekst (bijv. door loodlint, vlek of scheur in het papier) weer met: [...]. Weet je wat er waarschijnlijk heeft gestaan? Geef deze tekst dan cursief weer, bijvoorbeeld: *cursief*.
- Merk in een voetnoot op waardoor de tekst onleesbaar is.
- o Geef tekst die is doorgestreept weer in de transcriptie met een enkele doorhaling, bijvoorbeeld: ~~doorgestreept~~. Gebruik bij leesbare woorden geen rechte haken. Is de tekst onleesbaar? Dan transcriberen we: {...}.
- o Twijfel je over een transcriptie? Geef dit aan met een gele arcering of een opmerking/comment.

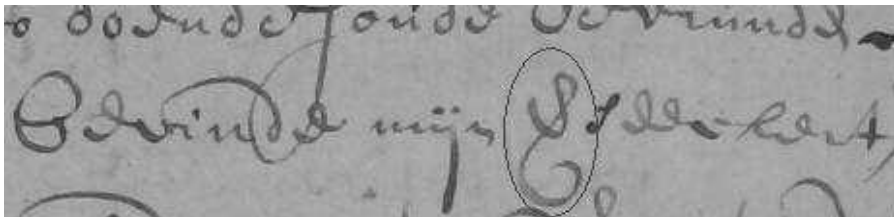
Interpunctie en spelling

- o Breng zelf geen interpunctie aan, maar geef de interpunctie in het materiaal wel altijd weer.
- o Geef een komma voor zogenaamde gotische komma's.

Figuur A.1: voorbeeld van een gotische komma

- o Geef afbrekingtekens in de tekst weer met: -. In de 18e-eeuwse brieven vaak zijn
- o woordaafbrekingen vaak aangegeven met: ". Ze kunnen zowel aan het eind als aan het begin van de regel voor komen. Transcribeer woordaafbrekingen alleen als ze in de brief staan.
- o Schrijf afkortingen niet voluit. Een uitzondering vormen eñ _ *ende* en woorden met ver- _ *ver-* (zie voorbeeldillustratie). Cursiveer de letters die niet in de tekst staan. Andere afkortingen kun je oplossen in een voetnoot.

Figuur A.2: voorbeeld van een afkorting voor *ver-*

- o Geef *u* voor *ú/ü* wanneer deze letter consequent zo in een brief geschreven wordt.
- o Geef *y* voor *ij* zonder puntjes.
- o Maak zoveel mogelijk het onderscheid tussen *i* en *j* / *u* en *v* in overeenstemming met de brief.
 - Schrijf voor *iaer* en *ian* niet *jaer* en *jan*, maar behoud de *i*.
 - Transcribeer een *u* in *bouen* zoals in de brief en niet *boven*.
- o Vaak is niet duidelijk of een letter een hoofdletter is. Maak, bij een duidelijk onderscheid tussen hoofdletters en kleine letters in de brief, ook een onderscheid in de transcriptie. Gebruik nooit een hoofdletter in het midden van een woord. En zorg ervoor dat er geen hoofdletters in de transcriptie staan als dat in de brief evident niet zo is.

English translation

Diplomatic transcriptions and footnotes

- o Put all additional comments in footnotes, such that the transcription itself only contains seventeenth- and eighteenth-century language.
- o Put all additional information about people, places, ships, etc. in the database, such that the transcription only contains diplomatic footnotes.
- o Always include footnotes at the end of a word, even if the remark in the footnote concerns only one letter. Start the comment in the footnote with the word you are commenting on, e.g. *haer*: the letter *e* is stained.
- o Include interlinear additions or additions in the margin in the running text and indicate this with a footnote. Example: *het*: interlinear addition above the line.
- o Render text that is in superscript as such in the transcription, e.g. superscript in abbreviations: *Capt*.
- o Represent illegible fragments (because of tears or stains on the paper or because of a piece of lead used to weigh down the letter for photographing in the Archives) with: [...]. Do you know what the text probably said? Then render this text in italics, e.g.: *cursief*. Then add in a footnote the reason why this fragment is illegible.
- o Render words that have been crossed out as text with a single strikethrough in the transcription, e.g.: ~~doorgestreept~~. Do not use brackets if the text is legible. If the text is illegible and crossed out, then write: {...}.
- o If you have doubts about a fragment of the transcription, then indicate this with a shading or a comment.

Punctuation and spelling

- o Do not add your own punctuation to the transcription, but always reproduce the punctuation present in the letter.
- o Transcribe a comma (,) when the text contains so-called Gothic comma's.

Figure A.1: example of a Gothic comma

- o Transcribe hyphens with -. In eighteenth-century letters, hyphens are often rendered as: ”. They can occur at the end as well as at the beginning of a line. Only include hyphens in the transcription if they are in the original letter.
- o Do not write abbreviations in full. Exceptions are *eñ* _ *ende* and words beginning with a symbol for *ver-* _ *ver-* (as in figure A.2). Render the letters

that are not in the text in italics. Other abbreviations can be rendered in full in a footnote.

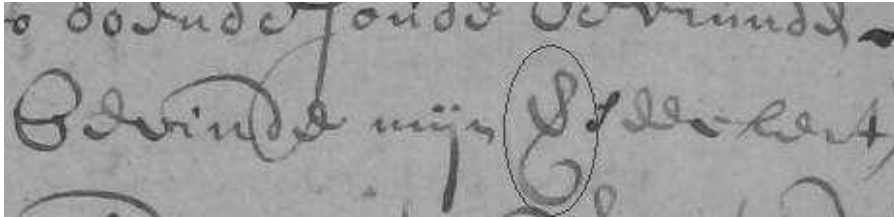

Figure A.2: example of an abbreviation of *ver-*

- o Render *u* for *ú/ü* if this occurs consistently within a letter.
- o Render *y* for *ij* without the dots.
- o Try to distinguish *i* from *j* and *u* from *v* as much as possible in accordance with the original letter.
 - Retain the *i* in *iaer* and *ian* and do not write *jaer* en *jan*.
 - Retain the *u* in *bouen* if this is in the letter and do not change the word into *boven*.
- o It is often unclear whether a letter is a capital or not. If there is a clear distinction between capitals and non-capitals in the letter, then keep this distinction in the transcription. Do not write capitals in the middle of a word. Make sure there are no capitals in the transcription if there are no capitals in the letter.

Appendix B: An example of a diplomatic transcription

The transcription

[3-1-2008 129-130]

1. Aen den eersamen pieter
2. aerrensen schipper op
3. het zeepaert
4. tot sernamen
5. met vrient over zee

[p.1]

6. Looft Godt boven al den 2 april
7. Een vriendelicke groetenisse sij gescreuen aen mijn
8. seer lief mede wel bemijnde man pieter harensen
9. bij mijn elijsabet bernaers ick late ul weten als
10. dat ick noch kloeck en gesondt ben met onse kijnders
11. godt ~~h~~ lof ende danck van sijner genade[...]¹ ende ick
12. hoepe het van ul mede te horen waer het
13. henders met u ende met onse sone het soude mijn
14. van herten leet weesen om te horen dat weet
15. weet godt [...]² al machtigh die een kender van al
16. mensen herten is³ vors late ick ul weten als
17. datter drie schepen genomen ben van de hingelssen
18. ende dat de spaense vlote gesleegen heeft ge tegens se
19. de hingelse schepen ende daer ben twee hingelse
20. schepen in de grondt geschooten ende de hingelse
21. schepen die ben hier al g beslege⁴ vors soo en weete
22. [...]⁵ ick niet veel te scriuen want den tijt is [...]⁶ kort dat
23. ghij weech geweest heft ende wij hebbe [...]⁷ bief
24. brieven ontvangen 2 uijt korck ende een uijt

¹ [...]: vlek.

² [...]: doorhaling.

³ is: s is moeilijk leesbaar door vlek.

⁴ beslaan: in beslag nemen, innemen, veroveren?

⁵ [...]: hier lijkt een letter begonnen, maar niet afgemaakt.

⁶ [...]: hier lijkt een letter begonnen, maar niet afgemaakt.

⁷ [...]: twee letters begonnen.

25. watervort ende wij hebbe verstaen als dat gij
26. van storm ofte van een noor ooste wijnt heet
27. was mijn van herten leedt om te horen maer
28. ick hoope dat godt u bewaeren sal voor een
29. aongelick want ick ben soo benaeut door dese
30. bedroufden tijt want den tijt staet seer
31. drouvijgh soo dat ick wel wijlde dat gij al weer
32. tuis was [...] ⁸ maer ick hoope dat wij malkander
33. met gesontheit sullen syen als godt belieft ofte dat ons
34. salighij is hoope ick de heere sal ons dat geue voors
35. soo late ick ul weten als datter een scaipeen ⁹ olander
36. in gekomen is ende dat ick niet een briefken
37. gekrege vors soo weense ick u hondert duisent
38. goede nachten bij mijn elijsabedt ¹⁰ bernaers door mij
39. gescreven maeijken pieters ul dochter

⁸ [...]: vlek.

⁹ *scaipeen*: schip, scheepje?

¹⁰ *elijsabedt*: *e* is over een eerdere *d* heen geschreven.

The images of the original letter

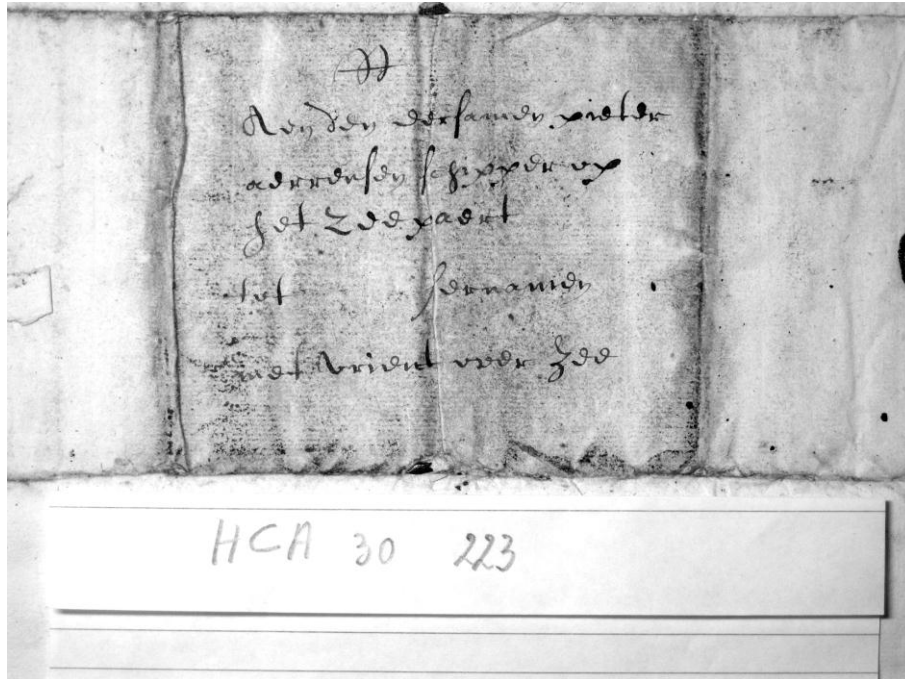

Figure B.1: the address

Looft Gode soeken al den 2 april
 Een vriendelike groetenisse sij gescreuen den mijn
 heer liet mede volc beuynde man pieter zanten
 bij mijn elijsabet bernardus ichte late ul vollen als
 dat ichte nacht belode en gesont ben met onse reyners
 godt ~~de~~ lot ende danck. van sijner genade ende ichte
 goede bet van ul mede te horen voer bet
 bernardus met in ende met onse soue bet soue mijn
 van berden heet vollen om te horen dat volc
 volc godt al machtigh als een kinder van al
 menschen berden is vord late ichte ul vollen als
 datter wil schijden. genomen den van de bingelste
 ende dat de spaense vake geschieden best ge tegense
 de bingelste schijden ende daer ben twee bingelste
 schijden in de grond geschoeten ende de bingelste
 schijden die den huer al g beslegde vord so en vord
 ichte met well te scriven voer den tijt is kort dat
 glij vordt genoeft bett ende wij belode } bet
 bidden outoangen 2 mist konde ende den iijst
 voer den vord ende wij belode vordt als dat gij
 van doren ofte van een more oost te vordt bett
 voer mijn van berden heet om te horen mede
 ichte goede dat godt in beuynen sal voor een
 onghelike vordt ichte ben so beuynen vordt
 beuynen den tijt voer den tijt staet seer
 onvrijgh so dat ichte volc onghelike dat gij al mede
 tijt voer mede ichte goede dat wij mal kander
 met gesontheit sulken sijn als gort beliet of dat ons
 salighij is goede ichte de belode sal ons dat geue vordt
 so late ichte ul vollen als datter een fraiden olander
 in gekomen is ende dat ichte met een briedstien
 gebede vordt so vordt ichte in kander dinst
 gode maeten bij mijn elijsabet bernardus voer mij
 gescreuen mede den pieter ul datter

Figure B.2: the letter

Appendix C: Protocol for Word file to Text file conversion

The protocol for Word file to Text file conversion contains guidelines for converting a Word file of a diplomatic transcription (as shown in Appendix B) into a Text file that can be searched with the program WordSmith, a popular corpus linguistics tool. Among other things it contains information about how to deal with abbreviations, illegibilities and tags.

Dutch version

1. Loop de transcriptie eerst nog even door op foutieve afbreektkens en achterhaalde layout. In enkele van de oudere transcripties komen soms nog aangevulde afkortingen voor (bijvoorbeeld: *captein*). Haal de cursiveringen hier weg (behalve bij *ver* en *ende*). Ook is niet altijd correct weergegeven dat een woord onleesbaar is. Loop deze gevallen even na. Soms zijn er woorden met geel gearceerd en alternatieve lezingen gegeven, gevolgd door een vraagteken. Kies hier voor een van de mogelijkheden (eventueel met behulp van de foto). Kortom: pas de transcriptie zoveel mogelijk aan aan de nieuwe richtlijnen.
2. Maak de transcriptie definitief en sla deze daarna met 'save as' op (eventueel met de toevoeging txt (voorbeeld: 2-1-2008 064-067-TR-def-txt.doc)) in het mapje WordSmith (17^e of 18^e eeuw) op de J-schijf zodat er dus een extra exemplaar ontstaat dat je kunt bewerken, zonder in het origineel te rommelen!
3. Bewerk het bestand vervolgens door toevoeging van tags voor de categorieën 'doorhaling', 'afkorting', 'toevoeging', 'afbreking' en 'onleesbaar' volgens onderstaande afspraken
4. Haal ten slotte in dit nieuwe bestand de paginanummers, de regelnummers en de noten weg en sla het daarna op als textfile.

Let op: aangebrachte tags moeten ook telkens gesloten worden, bijvoorbeeld: `<unclear> gra[...]</unclear>`, zie verder hieronder:

- doorhalingen: Hetgene dat doorgehaald is en in de diplomatische transcriptie ~~doorgehaald~~ weergegeven wordt, wordt tussen de tags `` en `` geplaatst.
vb ~~hebben~~ wordt `hebben` (zonder spaties!)
vb ~~hebben~~ wordt `hebben`
vb een niet meer te ontcijferen doorhaling ~~f...f~~ wordt `[...]` (de streep van de doorhaling verdwijnt in de textfile).

- afkortingen: Alleen de standaardafkortingen *ver* en *ende* (komen met name voor in 17^e eeuwse materiaal) die in de word-transcriptie cursief zijn uitgeschreven, worden in de textfile tussen de tags `<abbr>` en `</abbr>` geplaatst.
- toevoeging: Alle woorden die geheel of gedeeltelijk door de transcribenten in een tekst zijn aangebracht als *best guesses* voor wat er in de brief ontbreekt, worden volledig tussen de tags `<supplied>` en `</supplied>` gezet.
- afbrekingen: Alle woorden die aan het eind van een regel zijn afgebroken, met of zonder een afbrekingsteken, worden in de textfile tussen de tags `<hyph>` en `</hyph>` geplaatst. Op de plaats van de afbreking wordt in het woord nog de tag `<->` aangebracht.
vb *amster*
dammer
wordt `<hyph>amster<->dammer</hyph>`
vb *amsterda-*
mmer
wordt `<hyph>amsterda<->mmer</hyph>`
- onleesbaar: Alles wat onleesbaar is – om welke reden dan ook – wordt tussen de tags `<unclear>` en `</unclear>` geplaatst. Kijk ook in de noten of er sprake is van onzekere lezing of iets dergelijks.

English translation

1. Check the transcription for wrongly placed hyphens and old layout. Some transcriptions still contain supplemented abbreviations e.g. ‘*captein*’. Remove the additions in italics (except for *ver* and *ende*). Sometimes illegibilities are not signalled correctly. Check these cases. Sometimes words are shaded and alternative readings are suggested. Pick one of these readings (if necessary, check the picture). In short: make sure the transcription is set up according to the present guidelines.
2. Create a final version of the transcription and save this version through the ‘save as’ button (if desired with the addition *txt* in the filename, e.g. *2-1-2008 064-067-TR-def-txt.doc*) in the folder called *Wordsmith* (17th or 18th century) on the computer’s *J* disk in order to create an extra file that you can manipulate without fiddling with the original file.
3. Process the file by adding the tags for the categories: ‘deletions’, ‘abbreviations’, ‘additions’, ‘hyphens’, and ‘illegibilities’ according to the rules presented below.

4. Finally, remove the page numbers, line numbers and footnotes in this new file and then save it as a Text file.

Take care: all tags consist of an opening and a closing tag, e.g. `<unclear>gra[...]</unclear>`, see below:

- deletions: parts that have been crossed out and that are represented as ~~crossed out~~ in the diplomatic transcriptions are put between the tags `` and ``.
e.g. ~~hebben~~ becomes `hebben` (without spacing!)
e.g. ~~hebben~~ becomes `hebben`
e.g. a deletion that has become illegible ~~f...f~~ becomes `[...]` (the strikethrough disappears in the Text file).
- abbreviations: Only the standard abbreviations *ver* and *ende* (typical of seventeenth-century letters), which have been rendered in italics in Word files, are put between the tags `<abbr>` and `</abbr>` in Text files.
- additions: All words or parts of words that have been added to a text by the transcriber as ‘best guesses’ for missing fragments of text in a letter are tagged with `<supplied>` and `</supplied>`.
- hyphens: All words that have been broken off at the end of a line – with or without a hyphen – are put between the tags `<hyph>` and `</hyph>` in Text files. The tag `<->` is added at the point of the break-off..
e.g. *amster-*
dammer
becomes `<hyph>amster<->dammer</hyph>`
e.g. *amsterda*
mmer
becomes `<hyph>amsterda<->mmer</hyph>`
- illegibilities: Every element that is illegible – no matter why – is put between the tags `<unclear>` and `</unclear>`. Check the footnotes of the diplomatic transcription to find out whether transcribers have indicated doubtful interpretations.

Appendix D: The database

Below some screen shots from the *Letters as Loot* database show the kind of metadata that was gathered about seventeenth- and eighteenth-century letters and their senders and addressees. Figure D.1 shows a part of the database that contains general information about a specific letter in the database. Figures D.2 and D.3 show a part of the database that contains information about the specific sender of this letter. Screen shots from the part of the database with information about the addressee of this letter are not presented here, for they are identical to the parts that contain information about the sender. Finally, figure D.4 shows a part of the database with information about the contents of the letter.

Signatuur:	<input type="text" value="HCA 30-644"/>	Format: <i>HCA ##-###(#)(-#)(-###(#))</i>
Status:	definitief	<input type="button" value="aanpassen"/>
1. Brief		
Datering:	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="december"/> <input type="text" value="1664"/>	☒ onduidelijk of onbekend <input type="button" value="?"/>
Adressering:	<input type="text" value="op de brief"/>	(niet leeglaten)
Aantal Pagina's:	<input type="text" value="2"/>	(aantal beschreven pagina's, excl. adressering) <input type="button" value="?"/>
Aantal Woorden:	<input type="text" value="420"/>	
Type brief:	<input type="text" value="privé"/>	(niet leeglaten)
Regiocode:	<input type="text" value="Noord-Holland, Amsterdam"/>	
Handschrift:	<input type="text" value="gebrekkig"/>	
Bijzonderheden:	<input type="text" value="er kan ook een gedeelte van de brief op 5 december geschreven zijn, onduidelijk"/> Mogelijk merkteken boven adressering. Autograaf	
		<input type="button" value="Ok"/> <input type="button" value="Annuleer"/>

Figure D.1: Screen shot of the part of the database that contains information about a specific letter in the *Letters as Loot* corpus: finding place, status, date, and location of the address in the letter, number of pages, number of words, text type, region, quality of the handwriting, and further details.

2. Afzender	
(indien meerdere afzenders dan hier de eerste/belangrijkste vermelden)	
Geslacht:	<input type="text" value="man"/>
Naam:	zoals in brief: <input type="text" value="Carsten Carstensen"/>
	genormaliseerd: <input type="text" value="Carsten Carstensen"/>
Locatie, plaats:	zoals in brief: <input type="text" value="S Christoeffel"/>
	genormaliseerd: <input type="text" value="Saint Kitts"/>
Locatie, straat:	zoals in brief: <input type="text"/>
	genormaliseerd: <input type="text"/>
Locatie, regio:	zoals in brief: <input type="text"/>
	genormaliseerd: <input type="text" value="Caraïbisch gebied"/>
Locatie, land:	zoals in brief: <input type="text"/>
	genormaliseerd: <input type="text" value="Saint Kitts"/>
Locatie, schip:	zoals in brief: <input type="text"/>
	genormaliseerd: <input type="text"/>
Opleiding:	<input type="text"/>
Beroep:	<input type="text"/>
Klasse:	<input type="text" value="onbekend"/>
Soc. klimmer:	☐ ja

Figure D.2: Screen shot of the part of the database that contains information about the sender of a specific letter in the *Letters as Loot* corpus: gender, name, location (place, street, region, country, ship), education, occupation, social class, and a marking for social climbers.

Relatie tot geadr.:	(ex)echtgenoot	en	
Geboortejaar:			
Geboortedecennium:			?
Leeftijdscategorie:	30-40		
Geboorteplaats:			
Godsdienst:			
Beroepsschrijver:	☐ ja		
Meerdere personen:	☐ ja		?
Bijzonderheden:	Carsten Carstensen en Karsten Karstensen en Karsten Karsten worden alledrie gebruikt kind Trijntje vader Carsten Carstensz moeder Grietje Jans		

Figure D.3: Screen shot of the part of the database that contains information about the sender of a specific letter in the *Letters as Loot* corpus: relationship with the addressee, year of birth, decade of birth, age group, place of birth, religious background, a marking for professional writers, a marking for multiple senders, and further details.

4. Inhoud brief	
Genoemde familie:	
Genoemde personen:	Chrijstijan van de Weteren / Chrijstyan van der Weteren (schipper);
Genoemde plaatsen:	Hamborgh (Hamburg)
Genoemde schepen:	De Leeuw van Hamburg
Gebeurtenissen:	kinderen zijn overleden; tabak en suiker opgestuurd via Hamburg. Afzender is heel bedroefd omdat hij een brief heeft ontvangen die zijn vrouw duidelijk niet zelf heeft geschreven en ook niet heeft ondertekend
Vreemde talen:	☐ ja

Figure D.4: Screen shot of the part of the database that contains information about the contents of a specific letter in the *Letters as Loot* corpus: which family members are mentioned, which other people are mentioned, which cities, villages or regions are mentioned, which ships are mentioned, which events are described, a marking for languages other than Dutch that are present in the letter.